

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 1 декември 2023 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: октомври 2023 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити, во октомври 2023 година, изнесува 5,49% и е непроменета во однос на претходниот месец, додека на годишна основа оствари раст за 1,09 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити бележи месечно и годишно зголемување од 0,08 п.п. и 0,93 п.п., соодветно и изнесува 1,67%.
- Во октомври, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити² забележа месечен и годишен раст од 0,06 п.п. и 1,11 п.п., соодветно и изнесува 5,55%. Просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 2,32% и е зголемена за 0,17 п.п. на месечна основа, при годишен раст од 0,82 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	10.2022	12.2022	1.2023	2.2023	3.2023	4.2023	5.2023	6.2023	7.2023	8.2023	9.2023	10.2023
во % на годишно ниво												
Вкупни кредити	4.40	4.44	4.98	5.00	5.04	5.08	5.09	5.12	5.49	5.49	5.49	5.49
Корпоративен сектор	3.71	3.84	4.60	4.63	4.70	4.79	4.81	4.86	5.36	5.36	5.37	5.37
Домаќинства	5.03	5.01	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	5.35	5.61	5.61	5.61	5.60
Новоодобрени кредити	4.44	4.83	5.05	5.20	5.26	5.44	5.32	5.26	5.57	5.53	5.49	5.55
Корпоративен сектор	4.36	5.02	5.19	5.22	5.27	5.53	5.36	5.26	5.75	5.73	5.50	5.71
Домаќинства	4.58	4.38	4.81	5.18	5.23	5.26	5.25	5.27	5.32	5.24	5.47	5.28
Вкупни депозити	0.74	0.86	0.93	1.00	1.11	1.17	1.22	1.40	1.50	1.55	1.59	1.67
Корпоративен сектор	1.26	1.34	1.35	1.75	1.74	1.82	1.92	1.99	2.02	2.08	1.94	1.96
Домаќинства	0.70	0.81	0.88	0.92	1.04	1.11	1.15	1.34	1.44	1.50	1.55	1.64
Новопримени депозити	1.50	1.34	1.51	1.71	2.04	2.23	1.93	2.70	2.21	2.17	2.15	2.32
Корпоративен сектор	1.66	1.09	1.00	1.40	1.10	1.62	1.50	2.11	1.57	1.81	1.65	1.51
Домаќинства	1.45	1.40	1.71	1.86	2.27	2.34	2.18	2.87	2.40	2.32	2.40	2.57

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

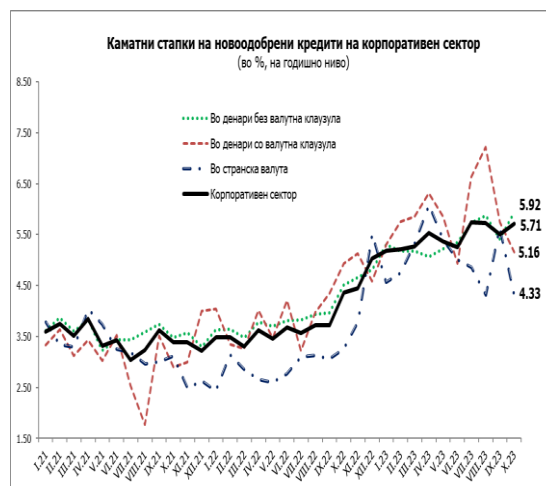
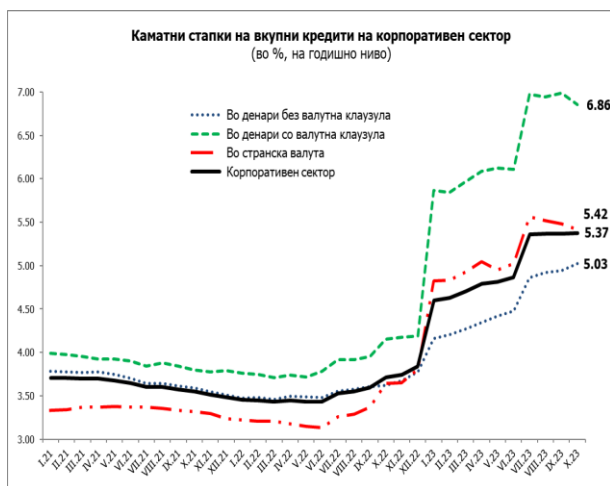
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

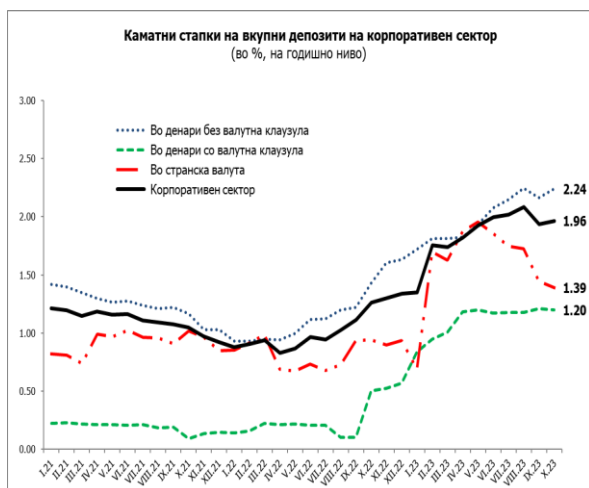
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор, во октомври, остана на истото ниво од 5,37% како и претходниот месец, додека на годишна основа оваа каматна стапка е повисока за 1,66 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Во октомври, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор изнесува 5,71% и е зголемена за 0,21 п.п. на месечно ниво. Промената во целост се должи на повисоките каматни стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,50 п.п.), во услови на забележан пад на каматните стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на кредитите со валутна клаузула (за 1,31 п.п. и 0,59 п.п., соодветно). Во споредба со октомври минатата година, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е повисока за 1,35 п.п.

Извор: НБРСМ.

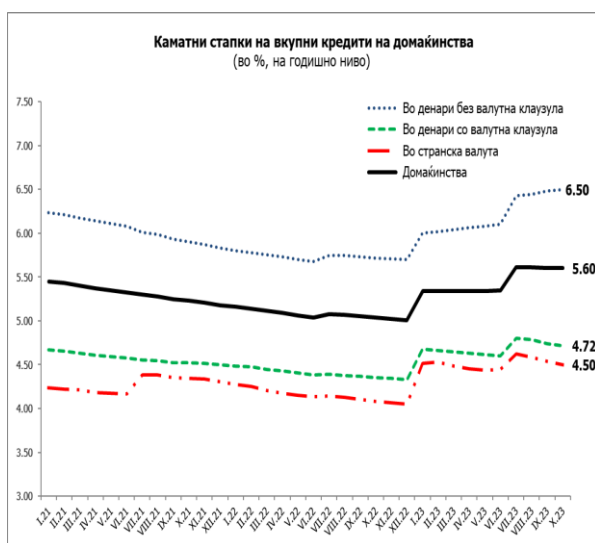
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

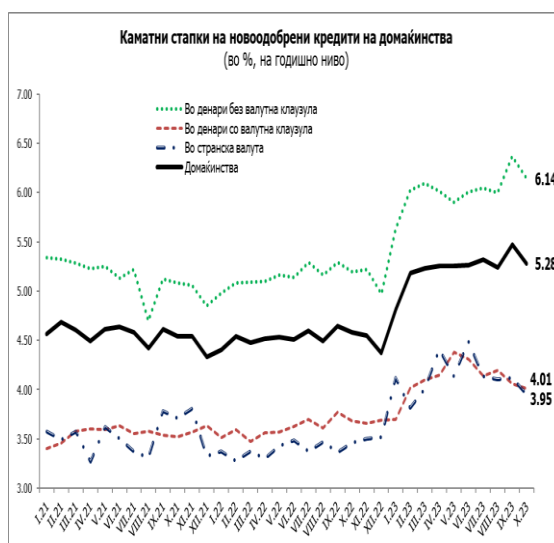
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор бележи месечно зголемување од 0,02 п.п. и изнесува 1,96%. Притоа, растот во целост произлегува од повисоките каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,07 п.п.), во услови на остварен пад на каматните стапки на депозитите во странска валута и на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,06 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). На годишна основа, оваа каматна стапка забележа пораст од 0,70 п.п.
- Во октомври, каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор изнесува 1,51% и во однос на претходниот месец е намалена за 0,14 п.п. Надолната промена е одраз на падот на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,14 п.п.), додека каматните стапки на депозитите без валутна клаузула бележат раст (за 0,02 п.п.). Истовремено, каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула изнесува 0,90%, за разлика од претходниот месец кога банките и штедилниците не примиле депозити од овој вид. Каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор е намалена за 0,15 п.п. во однос на октомври претходната година.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, овој месец, изнесува 5,60%, што претставува минимален месечен пад од 0,01 п.п. Анализирano по валута, падот е резултат на намалувањето на каматните стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на кредитите со валутна клаузула (за 0,04 п.п. и 0,02 п.п., соодветно), при забележан раст на каматните стапки на кредитите без валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Годишниот раст на оваа каматна стапка изнесува 0,57 п.п.

⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, кај просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е забележан пад од 0,19 п.п., на месечна основа и изнесува 5,28%. Надолната промена произлегува од намалените каматни стапки на денарските кредити без валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,22 п.п. и 0,17 п.п., соодветно), како и каматните стапки на кредитите со валутна клаузула (за 0,05 п.п.). На годишно ниво, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е повисока за 0,70 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во октомври, изнесува 1,64% и оствари месечно зголемување од 0,09 п.п. Месечната промена произлегува од растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и депозитите во странска валута (за 0,10 п.п. и 0,08 п.п., соодветно), во услови на пад на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,05 п.п.). Оваа каматна стапка е зголемена за 0,94 п.п., на годишна основа.
- Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ бележи месечен раст од 0,17 п.п. и изнесува 2,57%. Порастот е резултат на повисоките каматни стапки на депозитите во странска валута и каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,24 п.п. и 0,08 п.п., соодветно). Притоа, кај банките и штедилниците овој месец не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Споредено на годишно ниво, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата бележи зголемување од 1,12 п.п.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 28 декември 2023 година (референтен пресек заклучно со ноември 2023 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.